

زۆرىبەي كىچان
 ھەستىيان ناسكە، ھەمىشە
 بە وردىبىيەۋە دەرواننە لايەنى جوانى جەستە و جل و بەرگ،
 ئەوان زياتر گىرنگى بە ھەموو پارچەبەكى جل و بەرگى خۇيان
 دەدەن. ھەستىيارىي كىچان ۋادەكات زياتر پەرە بە ھەلبىژاردنى
 جلىك لە نىوان كۆمەلە جلىكدا بدەن، ئەۋەش بە گوپىرى
 خواست و ويستى ئەو خانمانەيە كە لە نىو دەيان جۆر
 و ستايلدا، يەك جۆر جل و بەرگ ھەلدەبىژىرن.
 ھەر كىچىك بۇ ئەۋەي لە رۇژى زەماۋەندى

شىۋازە تازەي كراسى بووك

ئەلئەھىكى ناياب بۇ پەنجەت

خولياپوننت بە ئىكسوسار، ھەنگاۋىكى گىزىگە لە جوان كىردنى خۇتدا، لەو كاتەى كۇمەلنىك ئىكسوسارت ھەن كە دەتوانى ھەر يەكەيان لە گەل جىل و بەرگىكىدا لەبەر بىكەى، تەننەت لە كاتى لەبەر كىردنى ھەر جىل و پۇشاكىكىدا ھەولبىدە ئىكسوسارەكە لە گەل ئەو جىل و پۇشاكەدا گونجاۋ بىت، واتە لىك بوەشىنەۋە. ھەر جۇرە ئىكسوسارىك بايەخ و جوانى خۇى ھەيە، بەلام ھەولبىدە لە ھەلئىزاردنى ھەر خىشل و ئىكسوسارىك ژىر و لىھاتوو بە. ھەندى جار لە كىرپىن و ھەلئىزاردنى ئىكسوسارىك دوو دل دەبى، ئەۋەش ئاسايىيە. دەشتوانى پىرس و را بە ھاوربىيەك يان دۇستىكى نىزىكت بىكەى تا ھاۋكارت بىت لە ھەلئىزاردنى جۇرە ئىكسوسارىكى شايستە و گونجاۋ. بۇ ھەلئىزاردنى ئىكسوسار، وا چاكە ھىچ كامىك لە خەيالىندا دادەمىنى، بەلكو كامەى بەرچاوت كەوتن و بە دلئ بوون. ھەلئىزىرە و لەبەريان بىكە، چونكە زۇربەى خىشل و ئىكسوسار بە پىي جوانى خۇيانەۋە دەكەۋنە بەر دلان. ھەندىكىيان كە دانراون لە شىۋىنى نامىشى دووكاينىك يان فرۇشكەيەك ئەۋەندە سەرنج راكىش نابن، تا ئەو كاتەى كىچىكى شۇخ و شەنگ لەدەستى دەكا يان لەبەرى دەكا، ئىنجا جوانىيەكەى بسە تەۋاۋى بەدەردەكەۋى. ئەو خانمانەى تازە ژيانى ھاۋسەريان پىكەيتاۋە يان ئەو كىچانەى مارەپىن، دەبى ئەلئەھىكى جوانيان لە پەنجەدا بى. ئەۋەش ۋەك ھىمايەك بۇ دەربىنى ھەستت و خۇشەۋىستى بۇ كەسى بەرامبەر. ئەلئەھى پەنجەشت بە سەلىقەيەكى جوان ھەلئىزىرە، كە شىۋەيەكى خنجىلانە و رەنگىكى نايابى ھەبى، دەبى ئەۋەش بزائىن كە ئەلئەھىكە رەنگى زەردە و نقىمىكى ئەلماسى لەسەرە، ئەۋەش باۋترىن جۇرى ئىكسوسارى ئەلئەھى، چونكە جوانىيەكى ناسكى ھەيە و لە گەل جوانى و نەرمى دەست و پەنجەت دە گونجىن.

خۇيدا لە بەردەم نامادەبوۋان و ميوئان ۋەك شازادىيەك دەركەۋى، پىۋىستە جىلئى نايابى كراسى بووك ناسراۋە ھەلئىزىرەت. لە گەل سەرەتاي ھەر سالىكىدا، چەندىن شىۋى تازە لە مۇدەى كراسى بووك دىتە كايەۋە، ئەۋەش رىگر نايى لەۋەى تۇى خانم ئەو كراسە دىارى بىكەى كە خۇت مەبەستتە، دواترىش شانازى بەو جەلەۋە بىكەى كە ھەلئىزىرەۋە كە لە گەل قەشەنگى جەستەت بە جوانترىن شىۋە دەرىكەۋىت. كارىكى دروست دەكەى ئە گەر يەككە لەو جىلانەى كراسى بووك بۇ رۇژى ئاھەنگت ھەلئىزىرە تا نازناۋى شازادە و جوانترىن بوكت پى بەن.

گىراۋەيەك بۇ نەرم و نىانى دەستت

نەرمى و جوان كىردنى دەستت بەسۋودە.

بۇ نەرم كىردنەۋى پىستى دەستت، گىراۋەيەكى سادە ھەيە و كارىگەرى تەۋاۋى ھەيە لە زىندوو كىردنەۋى خانەكانى پىستى دەستت، تۇى خانمىش ھەولبىدە گىراۋەكە دروست بىكەى كە لەم كەرەستانە پىكەى :

- (۲) كەۋچك شەكر، (۲) كەۋچك لىمۇ، (۱) كەۋچك خۇى، (۴) كەۋچك رۇنى زەيتون.
- ئەو چەند كەرەستەيە تىكەل يەكتر دەكرى، دواترىش لە دەستى خۇتى بەد، بە مەرجىك ھەمو بە شىكى پىستى دەستت بگرىتەۋە و داپىۋش.
- سەرەتا دەبى پىستى دەستت جوان بشۇى، لىنگەرى تا بە خۇى وشك دەبىتەۋە. پاشان گىراۋەكە لە دەستت بەد.
- رۇژانە بۇ ماۋەى (۵) خولەك ئەو گىراۋەيە لە دەستت بەد. پاشان دەستت بە ئاۋ بشۇ، ھەولبىدە بۇ ماۋەى دوو ھەفتە لە بەكارھىنانى ئەم گىراۋەيە بەردەۋام بە و ئىنجا گۇرپانكارى تەۋاۋ لە جوانى و نەرمى دەستت بەدى دەكەى.

ھەر بە شىكى جەستەت، رەنگدانەۋە و ئاۋىنەى جوانىتە. دەستى كىچان و خانمان يەككىن لە ئاۋىنەى جوانيان، لەو كاتەى بە سىپتى و نەرم و نىانى دەبى، بۇت دەبەنە لوتكەى جوانى. بىچكە لە نەرمى پىستى دەستت، ھەرۋەھا رىكى لە نىنۇكە كانىش روۋىكى دىكەى جوانى دەستت پىكەدەھىنن. كىچان بە نەرم و ناسكى دەستت و مەچەكىيان دەناسرىن، بۇ ۋەدەست ھىنانى سىچرىكى جوانى بۇ دەستت، چاۋدېرى رۇژانەى پىۋىستە، ماۋە ماۋەش كرىم و گىراۋە لىبەدە تا ھەردەم بە پاك و ناسكى بىمىتتەۋە. نەرمى و ناسكى دەستتت بە گىزىكىدانى تۇۋە بەندە، تاۋەكو پىستى دەستت ناسك بىت. خانمان دەتوان زىاتر دەستىيان جوان بىكەن، ئەۋەش لە رىگەى پاك راگرتنى پىستى دەستت و يان دەتوان گىراۋەى سىروشتى ئامادە بىكەن. لىرەدا باس لەو گىراۋە سىروشتىيە دەكەين، كە بۇ

مۆدەى جلى كوردى كۆن و ئىستا

ديوارى خوشەويستان!

ديوارىكە، لە شىۋەى تابلۇيە، جگە لەوەش تابلۇيەكى گشتىيە، ھەر كەسك بۆى ھەيە لەسەر ئەو ديوار تابلۇيە پەيامى خوشەويستى خۆى بئىرى بۆ ئەو كەسەى لە دلەيدايە. بە تابلۇى خوشەويستى ناسراو، كە لە ناوچەى (دى ئەيسىسى) لە شارى پارىسى پايتەختى فەردەنسا. لەم تابلۇ گشتىيەدا، زياتر رستەى (خۆشم دەوى) لە سەر ئەو ديوارە پەر بە ھەست و سۆزەدا بەدى دەكرى، لە گەل ھەندىك قسەى دىكەش، بەلام زياتر ئەو رستەيە دووبارە دەيئەو، ئەوئى جىگەى تىرامانە ئەو رستەيە بە نزيكەى (۳۰۰) زمانى جىھانى و جياواز نووسراو. روويەرى ئەو ديوار تابلۇيە دەگاتە (۴۰) مەتر دووجا، ئەو بىرۆكەى دانانى ديوارى ناشقان لەلەين دوو ھونەرمەندى ئەو ولاتە كە ناويان (فرانسوا بارۇن و كلير كيتۆ) ھونەرمەندى زياتر ئەوانەى پەيامىكى خوشەويستى يان ناشتى و پىكەوە ژيانيان لە دلە، دىن و لەسەر ئەو ديوارە دەنوسن تاوەكو پەيامىك بىت بۆ گشت ئەو كەسانەى بە بەردەمى ئەو ديوارە تىپەر دەبن و دەيخوئىنەو.

وئىراى ئەوئى جلى و بەرگى كوردى لەو سەردەمەدا، گۆرانكارىيەكى ئەوتۆى بەسەردا ھاتووە بەرانبەر بە مۆدە و شىۋەى پىشۋى، كەچى شىۋە راستەقىنەكەى خۆى پاراستووە و تەنانەت پارىژگاريان لە نەخشى رەسەنى خۆى كردووە، تەنیا چەند گۆرانكارىيەكى سادە نەي، كە ئەوئى بەيە خواست و ويستى دىزايەنەرانى جلى و بەرگى كوردى كاريان لە سەر كردووە. ئەوئى لەم وئىنەيدا دەبىنين كچىكى كوردە بە جلى كوردى، مېژووى ئەو وئىنەيە دەگەرئىتەو بە سالى (۱۹۰۴)ى زايىنى. جوانى جلى كوردى شىاوى ئەوئى كە بلىن ئەگەر وەك پىويسست رىكلامى بۆ بكرىت و دىزايەنەرى بە تواناش ھەيى، بىتتە مۆدەيەكى ديار و مۆركىكى جىھانى بە خۆو بەگرى، تەنانەت وەك جلى ماركە لە لوتكەدايە و ھىشتا بەرەو ھەلكشانە لەلەين كچان و خانمانى شوخ و شەنگى كورد. تەنانەت ئەورۆش لە چەندىن ولاتى جيا جيا ئەو جە دەپۆشرو وەك ئەو كوردانەى لە ولاتانى بيانيدا دەژىن، لە ناھەنگ و يادى نەتەويى و نىشتمانيدا جلى و بەرگى كوردى دەپۆش و بوونەتە مايمى ئەوئى ستايلى جلى كوردى لە ئوسترالىاوە تا دەگاتە ئەمريكا و كەنەدا لە شوئى جياجيادا بەرچا و بەكەوئى. جلى كوردى لە چەندىن پارچەى جيا جيا پىكەى، كە ئەوانەن: كراس، ئىلەگ، كەوئى، ژىر كراس، سەلتە، دەرىچ، پىشتىن، كلا و ھتد. ئەوانە بەشە سەرەكەيەكانى كراسى كوردىن، بەلام بەم دوايە چەندىن پارچەى دىكەش ھاتووە سەر ئەوانەى باسمان كرد، وەك: كلتتە و پىشتىنى قايش، نەخش و پەرپەرە، ئىلەگى كورت و درىژ، روونى لە قوماشى كراسەكە، نەخشى تازە لە شىۋەى كراسدا. ھەلبەت دەيى بزانين كە جلى كوردى سىفەتتىكى گرنگى ھەيە، ئەويش كەسايەتى بەو كەسە دەبەخشى كە لەبەرى دەكا، ھەر وھا جوانىەكى ناسك بە جەستەى خانمان دەدات، تەنانەت وادەكات كەسانى بەرانبەر سەرى رىژ و شەرمى بۆى بنوئىن، لە گەل ھەموو ئەوانەشدا شىۋە رەسەن و ئۆرجىنالەكەى خۆى لە دەست نەداو و تەنیا بەرەو تازەگەرى و گۆرانكارى رردە وردە لە شىۋە و مۆدەى تازە خۆى دەچى.

رۆژى پۆشىنى جلوبەرگى كوردى

ئەمىرۇ دوشەممە ۱۰ ئادار ديارىكراۋە بۇ رۆژى پۆشىنى جلوبەرگى نەتەۋەيىسى بۇ ھەممۇ فەرمانبەرەن و مامۇستايان و قوتايان. لەم رۆژدە دەۋام ئاسايىيە بە پۆشىنى جلوبەرگى نەتەۋەيىيەۋە، چونكە ھەر نەتەۋەيىيەك پەيۋەستە بە پاراستنى خاك و كلتور و زمان و فەرھەنگى ئەۋ نەتەۋەيىيە. جلوبەرگى كوردىش ۋەك ھىمايەكى نىشتمانى پىۋىستە بخرىتە چوارچىۋەى ئەۋ پاراستنە و ئەركى ھەر تاكىكى كوردە كە ھەۋل بۇ ناساندن و پاراستنى كلتورۇ خۇى بدات. دەستىشانكردنى رۆژنىك بەناۋى رۆژى جلوبەرگى كوردى ھەنگاۋىكە دلخۇشكەر و كارىكى پىرۇزە، لە ھەمان كاتدا خۇ ئامادە كوردنە بۇ دەستپىكردنى ناھەنگەكانى ئادار و نەورۇز.

بالە خانەيەكى بە جۋانتىرىن ئەندازە

داھىئانى سەير لە بواری ئەندازىارى گىرنگى خۇى ھەيە، لەم چەند سالىدى دوايىدا گىرنگى ئەۋتۇ دراۋە بە دروست كردنى چەندىن بالە خانەى گەۋرە كە بە چەندىن شىۋەى ئەندازىارى سەير لە خۇ دەگرى. ئەۋ كارانە دەپتە داھىئانىك لە بواری ئەندازىارى سەردەم. يەكىك لە جۋانتىرىن بالە خانەكانى جىھان، ئەۋ بالە خانەيە لە ولاتى شەرژەنتىنە و لە شىۋەى گولۇ دروست كراۋە، لەلايەن ئەندازىارىكى تازە پىنگەيشتوۋ كە ناۋى (ھىرئاندىز والدۇايە. ئەۋەى جىگەى سەرنجە ئەۋ بالە خانەيە لە (۴) نھۆمى جيا پىكھاتتوۋ، لە كاتىكدا تەلارەكە كە لە شىۋەى گولۇ لەسەر ستوۋنىك ۋەستاۋ، ئەگەر لە دوورەۋە سەيرى بىكەى، دەلىلى: ئەۋ بالە خانەيە ئىستا دەكەۋى! ئىمەش خۇزگە دەخۋازىن كە بالە خانەى ئاۋا جۋان و سەير لە كوردستاندا بىبىن، تەننەت ۋەك ولاتانى جىھانىش لە بواری ئەندازىارى بالە خانەكاندا پىشكەۋتوۋ بىبىن.

نوكتە

■ جارىڭكيان (۴) ھاۋرى شەۋىك بەيەكەۋە دەپن و ھىچيان پارەيان پىن نايىن، دەيانەۋى بچنە شوپىنك، دەلپن وا باشە تاكسىيەك رابگرين و كە گەيشتىنە شوپنى خۇمان ھەر يەكە لە تاكسىيەكە رادەكەين و خۇمان لە شوپىرى تاكسىيەكە ون دەكەين، ئەۋانېش واپان كرد و كە گەيشتنە شوپنكە، ھەر يەكە رادەكات و لە شوپنك كۆ دەپنەۋە، ئەۋ كاتە ھەر يەكە پرسىيار دەكا، دەپى شوپنكە چى بكات، لە ناكاو يەكەنك لەلايەن دەپى و شوپنكەيە دەلپى: كاكە من شوپنكەم بەس نەمزانى ئىۋە لەبەر چى راتان كرد، ھەندىك مابوو دلم بوەستى.

ۋىنە و بىر كىردنەۋە

لەم ۋىنەيەدا كچىك و مەلەۋانگەيەك دەپىنرېن، ھەۋلېدە دروستى ۋىنەكە بزانى كە چۆنە و چۆن گىراۋە !

ۋتەى ناۋداران

- ئەبراھام لىنكۆلن بۇ ژيان و ھەلە دەلپى:
ئەگەر كەسىك پىيى واپىن كە لە ژيانىدا ھىچ كات توۋشى ھەلە نەبوۋە، با بزانى كە ھىچ كات لە ژيانى بەدۋاى شتى تازەۋە نەبوۋە.

كاۋر ۳/۲۱ - ۴/۱۹

كارىكى نۆپى پىن رادەسپىن، پىۋىستە بەباشى بىرى لى بىكەيتەۋە ۋە بەجۋانى لىنى ۋردىبەۋە، ھەۋلېدە لەگەل ھاۋرىكەت پىرۇۋدەكە بەزۋى جىبەجى بىكەى و دۋاى نەخەى، چۈنكە ئىستا كاتەكەى گونجاۋو لەبارە.

گا ۴/۲۰ - ۵/۲۰

لەلايەنى خۇشەۋىستەۋە پەيۋەندىيەكى نۆپى لەئاسۋە ديارە، نەگەر خۋازىبارى پەيۋەندىيەكى راستەقىنەى نەۋا ئىستا كات لەبارە لەدەرگات دەدا، بەلام تۆ نازانى چۆن دەرگاي لىبىكەيەۋە.

دوۋانە ۵/۲۱ - ۶/۲۰

ئاگادارى بارى دارايىت بەۋ خۇت لە زىادە مەسرەفى بەدۋور بگرە، لەبۋارى سۇزدارىەۋە پىۋىستىت بەكەسنىكە لە ژىر بالەكاني بەھسسىتەۋە و بەرۋو ژيانىكى جىگىرت دەبات.

قرۋان ۶/۲۱ - ۷/۲۲

ھەستى شەھەمت بەكارىننە بۇ روانىن لەدۋارۋۇت و پىن بىر كىردنەۋە و رامان برىار مەدە، ھەفالىكى خۇشەۋىستى پىۋىستى بەيارمەتى تۆيە، چۈنكە تۆ تەنيا كەسى كە بەتەۋاى تىبەدەگەى.

شېر ۷/۲۳ - ۸/۲۲

لەئىش و كارەكتا ھەندىن كارىگەرى جۇراۋ جۇر ھەيەۋ بەشىڭكيان بەشۋىبەكى نىگەتىقائە بەسەرتدا دەشكىتەۋە، بەھۋى بەھىزىت سەرگەرتن لىت نىك دەپتەۋە.

گۈنەگەنم ۸/۲۳ - ۹/۲۲

ھەندىك شتت بۇ روون دەپتەۋە كە ماۋىيەكى زۇرە ھۇشى داگىر كىردۋى و دەپتە ھۇى نازارىكى زۇر بۇ بارى دەروونىت كە خۇزگە دەخۋازى ھەر تىنەگەشىتابى.

تەرازو ۹/۲۳ - ۱۰/۲۲

كەمىك كاتت تەرخان بىكە بۇ يارمەتىدائى يەكەن لەئەندامانى خىزانەكەت، پەيۋەندى ھاۋرىپەتى لەگەل كەسانى غەرىب و نەئاس سوۋدى پۇت دەپى بەتايىمەتى لەلايەنى رۇشنىبىيەۋە.

دوۋىشك ۱۰/۲۳ - ۱۱/۲۱

كات گونجاۋ نىيە بۇ برىاردان، بۇيە پەلە مەكەۋ زىاتىر لىكۆلېنەۋە لەكىشەكان بىكە تا چارسەرى باشيان بۇ دەدۋىتەۋە، چەند سانىكى خۇش لەگەل ھاۋرىكەتدا بەسەردەبەيت.

كەۋان ۱۱/۲۲ - ۱۲/۲۱

ھەۋلېدە دلمرواكتىك كەم بىكەيتەۋە كە ماۋىيەكە بەسەرتدا زالە، ناخۇشپەۋەك رووت تىدەكات بەلام كارىگەرى خرابى نايىت، كات گونجاۋ بۇ جى بەجى كىردنى پىرۇۋدەكانت، خۇشەۋىستەكەت چاۋدەپى تۆيە پەيۋەندى پىۋە بىكە.

گىسك ۱۲/۲۲ - ۱/۱۹

بىر ك پارت بەدەست دەگات، لەلايەنى سۇزدارىيەۋە بەگەشپىنپىيەۋە سەيرى خۇشەۋىستەكەت بىكە لەبە ئەۋەى خۇشەۋىستەكەت نىبەت پاكى خۇى پىن راگەياندۋى.

كۆزە ۱/۲۰ - ۲/۱۸

بارى دارايىت بەرۋو باشى دىچىت و ھەست بە نارامبەخشى دەكەيت، ھەندىك لە ھاۋرىكانت سەرگەۋتەنەكانت دەسەلمىنن، لەبۋارى سۇزدارىيەۋە كات لەبارە بۇ پىرۇۋىيەكى يەكتر ناسىن.

نەھەنگ ۲/۱۹ - ۳/۲۰

لەۋ پىرۇۋىيەكى كە ئەنجامەكەى لات ديار نەبوۋ قازانچىكى باش دەكەيت، لەبۋارى سۇزدارىيەۋە لى مەگەرى غرورى و لووت بەرۋى راستىيەكانت لى بىز بكات، گەر دلت بۇ خۇشەۋىستەكەت بىكەيتەۋە سوۋدەمەند دەپت.

زاخاۋى مېشك

بۇ زانىنى ئاستى زىرەكيت، ھەللىدە ئەنجامى ئەم شىكارە بدۆزىتەۋە..

ئەم چوارگۇشانە بە پىت پىر بىكەرەۋە كە لە كۆتايى ناۋىكت بۇ دەردەچىت بتوانە لە ماۋى (۵) خولەكدا ناۋەكە بدۆزىتەۋە، بەسۈد ۋەرگرتن لەم ئاسانكارىانەى خوارەۋە:

ئاسانكارى

- پىتى خانەكانى (۳+۲+۱) كۆ بىكەيتەۋە بە ماناى (ئەشق بە شىۋەزارى كرمانجى)
- پىتى خانەكانى (۴+۳) كۆ بىكەيتەۋە بە ماناى (ژماربەكە جارانى خۆى بىكەى ۸۱ دەردەچى)
- پىتى خانەكانى (۲+۵) كۆ بىكەيتەۋە بە ماناى (۳ جارن ۱۰ دەكاتە چەند)
- پىتى خانەكانى (۵+۲+۳) كۆ بىكەيتەۋە بە ماناى (كۆمىنبايەكى جىھانى ئەلىكترونىى ژاپۇنىيە)

* ۋەلامى ژمارەى پىشۋو ۋشەى (سىروان) بوو

ئەۋە مۆلە يان كەشتى؟! جلى كوردىى مندالان

ئەم رۇژى سالى تازىيە نەۋرۇزە ھاتەۋە! پەندىكى جوان و بەستەيەكى خۇشى گۇرانىيەكى ھونەرمەندى گەۋرەى كورد (حەسەن زىرەك)، بەرەو جەژنى نەۋرۇز دەچىن، ئىدى خەلك بە جلى كوردى و جوانەۋە روو لە دەشت و دەر دەكەن، گرنكى بەو پۇشاكە نەتەۋەيە دەدەن. ئەو يادكردنەۋەيەش ھەر تەنيا بۇ پىساۋان و ئافرەتان نىيە، بەلكو مندالانىش بەشدارى ئەو بۆنە و يادانە دەكەن، بە جلى جوانى كوردى، بە كلىتە، كالاو، پىشتىن، فەرەنجى و كولەبال، خۇيان پۇشتە و جوان دەكەن، ئەۋەى لەم دوو وئىنەدەيە، دوو كورى كوردن، ھىژ و بازوۋى داھاتوومانن، بە جلىكى جوانى كوردى خۇيان بۇ جەژنى نەۋرۇز ئامادەكردوۋە.

ھەمىشە دەزانىن بازارى گەرە و مۆل، شىۋىنىكى گەرەيە لە چىگەيەكى تايبەت دروست دەكرى و بە سەدان فرۇشگا و دوۋكانى تىدەيە، خەلكىش بۇ كرېنى پىداۋىستى و شتومەك سەردانى ئەو شىۋىنە گىشتىانە دەكەن، ئەۋەى بىيانەۋى دەستىان دەكەۋى و دەيكرن. لەلات سەير نەبى، ئە گەر رۇژىك تۇيان برده ناو كەشتىيەكى گەۋرەى زەبەلاح، لەۋىشەۋە ھەمان دىمەن و دىكۆرى مۆل و بازارى گىشتى بىتتە پىش چاۋت، چونكە ئەۋە بەكىكە لە داھىتانى خەلكى چىن. ئەو بازارە گەرەيە لە شىۋى كەشتىيەكى دەريا دروست كراۋە، لە ناۋەراستى شارى ھۇنگ كۇنگە. ئەۋە كەشتىيە بازارە، ھەموو شىتىكى تىدەيە، تەننەت ھۆتلىكى بىجوكىشى تىدەيە، جگە لەۋەى شىۋىنىكە بۇ بازار كوردن و شت كرېن، ھەرۋەها فرۇشگا و مەلەۋانگە و سىنەماشى لىيە بۇ گەشتىياران و خەلك.

